

A Magyarországi Evangélikus Egyház 2023. évi költségvetés tervezetének szöveges kiegészítése

A 2023. évi költségvetés tervezése során az országos elnökség kiemelt területként kezelte a konfirmáció és elköteleződés programok támogatását.

Egyházunkban a 2020-as, és a vírushelyzet következtében a 2021-es év is az úrvacsora éve volt, ennek jegyében kerültek meghirdetésre országos, egyházkerületi, egyházmegyei és gyülekezeti programok. Az úrvacsora éve örömei, sikerei és kihívásai készítették elő, hogy egyházunk 2023-ra meghirdesse a konfirmáció és elköteleződés évét.

A konfirmációs felkészítés célja elsősorban a fiatalok élő Krisztus-hitre és vallástételre való segítése, valamint a tanítványi és gyülekezeti élet felé történő elköteleződés támogatása. A meghirdetett tematikus év segítséget szeretne nyújtani ahhoz, hogy a különféle jellegű, lelkiségű, háttérű, helyzetű és méretű gyülekezetek egyaránt be tudjanak kapcsolódni a programba, és gazdagodjanak általa. Ugyanakkor a program része, hogy tartalom, módszertan és megújulás tekintetében megpróbáljuk a különféle utakat harmonizálni, egy irányba terelni anélkül, hogy a helyi szokások, jellegzetességek csorbát szenvednének.

A konfirmáció rendszerint egy adott korosztályhoz (12-14 éves fiatalok) kapcsolódik, de azt is látjuk, hogy az elhívás és az elköteleződés generációkon átívelő lehetőség: az Isten színe elé történő megérkezés lehetősége már a keresztség eseményében elkezdődik, majd folytatódik és kiteljesedik a családok központba helyezésén, a felnőtt konfirmáció megvalósulása pedig szép példája az evangélium feltételek nélküli megszólító erejének és hatásának.

A konfirmációval kapcsolatban mindig figyelembe kell venni a több évszázados gyakorlatot, a konfirmandusok különböző háttérét, sőt a serdülőkor identitásbizonytalanságát és a hitfejlődés kérdéseit is, de egyre inkább előtérbe kerül, hogy a tradicionális konfirmandus csoportok elmozduljanak az érdeklődésen, a közös hittapasztalatokon, az önálló döntésen és az elköteleződésen alapuló csoportformálódás irányába.

Mindebből következik, hogy gyülekezetépítési és gyülekezetpedagógiai szempontból a konfirmációtól elválaszthatatlan az elköteleződés kérdése. Egyházunk és gyülekezeteink jövője, de akár a lelkészutánpótlás szempontjából is keresztyén reménységünk kifejeződése ez, amelynek közösségi megélésére a tematikus évben elsősorban a konfirmáció (mint személyes döntés, hitbeli fejlődés, közösségépítés) kapcsán nyílik lehetőségünk.

A közös gondolkodás, a gyülekezetek mindenkor konfirmandus családjai, a lelkészi karnak a konfirmáció témájában való segítése és támogatása, illetve adott esetben a konfirmáció kérdésében történő paradigmaváltás érdekében a 2023-as évben lelkészeknek, családoknak, konfirmációra készülő fiataloknak, frissen konfirmáltaknak, jubiláns és bármikor örömmel emlékező konfirmandusoknak számos kiadvány, programjavaslat, programterv, találkozó készül és szerveződik.

A konfirmáció és elköteleződés programja négy nagy csoportra osztható, melyek költségigénye:

- Kiadványok: **10.200.000,- Ft**
- Média és megjelenés: **2.450.000,- Ft**
- Szakmai konferenciák, továbbképzések: **3.950.000,- Ft**
- Találkozók, pályázatok: **21.500.000,- Ft**

Összesen: 38.100.000,- Ft

A költségvetési törvényben történt változások bemutatása:

3. § (1) bekezdése

Az energia-árnövekedés miatt szükséges az orgona program keretében vállalt elköteleződés egy évvel történő elhalasztása.

6. § (1) bekezdése

A törvény szövegének egyértelműsítése, hogy a tartalékalapok kötelezettséggel nem terhelt részének 20 %-ig átcsoportosíthat az országos presbitérium.

9. § (2) bekezdése

Esperesi tiszteletdíj minimális összegét 2023-tól a Lelkészi Életpályamodell részleteiről szóló 7/2018 (XI.8.) országos szabályrendelet határozza meg, mert minimális összege az itt található illetménytáblához lett kötve.

11. § (2-3) bekezdései

Rezsikompenzációs támogatást biztosít az állam a közfeladatot ellátó (köznevelési, diakóniai) intézmények esetében, melyet a 2022-2023. évi korrekciós összeg előlege címen fizeti ki. A 2022. évi korrekciós támogatás felhasználása betervezésre került, a 2023. évi korrekciós összeg előlegeinek felhasználásáról az országos presbitérium dönt.

13. §

A megállapított lelkeszi minimum nyugdíj összegek 2023-ban 10%-kal emelkednek.

A Magyarországi Evangélikus Egyház 2023. évi költségvetésének főösszegei:

Bevétel:	37.950.300.000,- Ft
Kiadás:	40.614.900.000,- Ft

Az egyház 2023. évi költségvetésének összeállításakor kiemelt figyelmet kapott a sokszorosára növekedett villany és gázárak miatti helyzet kezelése. Feladat az egyház által üzemeltetett épületek (Püspöki hivatalok, Országos székház) energiafelhasználásából adódó többletköltség pénzügyi fedezetének előteremtése. Emellett szükséges volt megtennünk fogyasztáscsökkentő szigorító intézkedéseket.

A kialakult gazdasági helyzet az egyházközségek életét is nagyban befolyásolja, sok esetben jelentősen megterheli működésüket. Célunk, hogy hosszú távon megerősítsük az egyházközségek önfenntartását. Az Országos Iroda már 2022-től kiemelt feladatként kezeli ezt a problémát, sok mindent alárendeltünk ennek megoldására, szem előtt tartva az egyházközségek helyzetét, a gyülekezeti felmérésekből kapott adatok alapján.

Az Országos Presbitérium szeptemberi ülésén külön keretet biztosított az alábbi célokra:

70.000.000,- Ft-ot a folyamatban lévő és idén megvalósuló energetikai beruházások többletköltségének támogatására,

100.000.000,- Ft-ot a csőd-közeli helyzetbe került egyházközségek támogatására,

5.000.000,- Ft-ot a nem gyülekezeti lelkeszek rezsi többletterhük támogatására.

Szeretnénk bővíteni az energetikai programunkat a 2023-as évben is. Cél, hogy jelentős összeg álljon rendelkezésre gyülekezeteink megsegítésre. 500.000.000,- Ft került elkülönítésre egyházunk költségvetésében a jövő évben megvalósuló egyházközségi energetikai beruházások fedezetére. Ezen felül visszatérítendő támogatásként a keret bővíthető az egyház szabad pénzeszközei terhére. A jelentős összegű keret létrehozásának érdekében 2023-ban:

- az egyházmegyei felújítási és beruházási támogatásokra kevesebb, 54.000.000,- Ft került tervezésre.
- az orgonaprogramra nem került elkülönítésre keretösszeg.
- a 2021. évi költségvetésről szóló 2020. évi II. törvény 3.§ (1) bekezdésében 2023-2024. évre vállalt kötelezettségek egy év halasztásra kerülnek:

A/K/IV.2.1.2 Orgonaprogram

2024. évre 30.000.000,- Ft Györi Evangélikus Egyházközség orgonájának javítása

2025. évre 12.500.000,- Ft Pilisi Evangélikus Egyházközség orgonájának javítása

A támogatandó egyházközségek kiválasztását az egyházmegyei és egyházkerületi elnökségek véleménye alapján az országos presbitérium fogadja el.

Az alábbiakban olvashatjuk az egyes költségvetési sorok szöveges kiegészítéseit.

A.) EGYHÁZI MŰKÖDÉSI FELADATOK

A/B/I. Szabad felhasználású bevételek

Az egyháznak a szabadon felhasználható bevételei két fő forrásból származnak, járadék + kiegészítésből, valamint SZJA részesedésből (felajánlás + kiegészítés). A 2022. évi tervezetthez képest 384.000.000,- Ft-tal több bevételre számíthatunk 2023-ban.

2022-ben a 2021. adóévről nyilatkozók közül 86.598 fő adta az Evangélikus Egyháznak adója 1%-át, amely 4,7%-kal, azaz 3.897 fővel több az előző évinél. Az általuk felajánlott összeg 607.349.077,- Ft, amely 19,5%-kal, azaz 99.230.109,- Ft-tal több az előző évi összegnél.

A kiegészítéssel is számolva 135.900.000,- Ft-tal lesz magasabb összességében az 1%-os bevétel, mint 2022-ben.

A/B/II. Kötelezettséggel terhelt bevételek

A 2023. évben adott programokra, célzott támogatások, hozzájárulások tervezett bevételei kerülnek feltüntetésre. Az itt kimutatott bevételeket csak az adott programhoz, feladatokhoz lehet felhasználni.

A/B/II.1.3. Hitoktatási feladatok támogatása

A hitoktatási feladatok támogatása költségvetési soron azon egyházközségek hozzájárulásai jelennek meg, amelyek főállású hitoktatói státuszt kaptak az országos egyháztól. A vonatkozó országos szabályrendelet 220.000,- Ft/státusz hozzájárulást ír elő. A hozzájárulások összege összességében 1.700.000,- Ft-tal emelkedik a betöltött hitoktatói státuszok számának növekedése miatt. A főállású és félállású hitoktatók száma eléri a 110 főt.

A/K/I.1.5. Lelkeszi életpályamodell támogatása

Az egyház 2023-ban is vállalta azon egyházközségi lelkészek esetében a hiányzó bérek (jelenlegi bér és a besorolási bér különbözete) költségének finanszírozását, amely esetekben az egyházközségek önerőből ezt nem tudták megfizetni. Az Esperesek Tanácsa indítványozta a lelkészi bértáblának 5%-os emelését. Ahhoz, hogy a bértábla szerint meghatározott magasabb összegű fizetésekhez biztosítani tudja az egyház a megfelelő támogatást 160.000.000,- Ft-os keret szükséges a 2023. évi költségvetésben.

2023-tól kezdődően a LÉM szabályrendelet rendelkezik az esperesi tiszteletdíj minimális mértékéről, melynek megállapítása ezentúl LÉM bértáblához kötötten történik. Az egyházmegyei működési keret egyházmegyénként 1.000.000,- Ft-tal emelkedik.

A/K/IV.1.1.8. Személyiségvédelmi munkacsoport

A személyiségvédelmi munkacsoport működésének előkészítése 2022-ben megtörtént, működésük elveit az OP 2022 szeptemberi ülésén fogadta el. 2023-ban az alapfeltételek kialakítása valósul meg: tájékoztató anyagok, weboldal, biztonságos kommunikáció az érintettek és a munkacsoport tagjai számára. Elindulhat a működés: tájékoztatás, érzékenyítés a gyülekezetekben, s ha szükséges, az érintettek kísérése, tanácsolása. Egyházunk erre a feladatra 3.000.000,- Ft-ot különített el.

A/K/IV.2. Országos Egyház szakmai feladatok

Az országos egyház által tervezett, működtetett és támogatott programok szakma csoportonkénti bontásban, részletesen kerülnek bemutatásra.

A/K/IV.2.2.18. Új egyházközségek alapításának támogatása

Az Északi Egyházkerületben Kerepes-Kistarcsa és Pomáz-Budakalász területén a korábban megkezdett gyülekezetépítési program folytatódik.

A Déli Egyházkerületben 2023-ban továbbra is két helyszínen folytatódik – Soroksáron és Pestszentimrén - új gyülekezetépítési munka. 2023-tól a Soroksári helyszínen szolgáló lelkész a korábbi évekkal ellentétben, teljes állásban fogja ellátni gyülekezetplántálási feladatát a növekvő igények miatt.

A Nyugati Egyházkerületben korábban megkezdett Győrújfalú területe mellett Velencei tó és környékén a Székesfehérvári és a Tordas-Gyúrói Egyházközségek kezdték meg gyülekezetépítő munkájukat, amelyet a 2023-as évben is folytatni és támogatni kívánjuk.

Mindhárom kerületnél a plántáló lelkész bérét és a programokhoz, néhány esetben rezsihez kapcsolódó költségek fedezetét biztosítja az új egyházközségek alapítását támogató keret.

IV.2.5.5. Országos szintű kutatási feladatok

Az országos kitekintésű felmérések 2023-as indító szakaszában két kutatást és a hozzájuk kapcsolódó szakmai munkát tervezünk. Mindkettő korábbi, illetve nemzetközi programokra épül, az EHE Gyakorlati Intézetének gondozásában.

1. Konfirmáció és elköteleződés: Konfirmandusok és felkészítő lelkészek motivációinak, módszertanának feltárása, a konfirmáció elköteleződés-erejének hatásmechanizmusa/hiánya/lehetőségei.

2. Evangélikus identitás: Korábbi, jelenleg feldolgozás alatt álló online felmérés (EHE Gyakorlati Intézet) kiterjesztése és kvalitatív eszközökkel az evangélikus identitás hitelvi, egyházszerkezeti és hitgyakorlási elemeinek feltárása.

A/K/IV.2.6.1. Kommunikációs feladatok – Luther Kiadó támogatása;

A Luther Kiadó a 2023. évi támogatása 193.000.000,- Ft, ami az egyház által adott feladatok ellátásához szükséges. A különböző feladatok költségigénye az alábbiak szerint alakul:

Feladat		Költségigény
Alapfeladatok	EISZ, Evangélikus Élet, Credo, Lelkipásztor	167.000.000,- Ft
Kiemelt projekt	2023-as 1%-os kampány	20.000.000,- Ft
Egyéb feladatok	MEE arculati pályázati kiírás és kivitelezés	6.000.000,- Ft

A/K/IV.2.7. Konferencia feladatok működtetése

Az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ, az Andorka Rudolf Evangélikus Konferencia Központ és a Béthel Missziói Otthon működési és fenntartási költségei jelentősen megemelkednek 2023-ban az intézmények jelzései alapján. Az intézmények működtetési a téli hónapokban olyan nagymértékű többletterhet jelentenek, melyet kigazdálkodni nem lehet pusztán a résztvevők befizetéseiből, csak központi kiegészítő támogatással lehetséges. Ezért az országos elnökség döntése értelmében az intézmények a téli fűtési szezonban bezárásra kerülnek.

A/K/IV.2.11.5. Kiemelt állami támogatás

Az Állam négy év alatt 11.320.000.000,- Ft támogatást biztosít az egyháznak parókiák, közösségi terek, óvodák felújítására, bővítésére, építésére. Támogatja az Evangélikus EGYMI (Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény) létrehozását, ami a sajátos nevelésű gyermekek integrációját, felzárkóztatását támogathatja. A 2023. évi 4.130.015.992,- Ft támogatás került betervezésre a költségvetésbe.

Feladat	Támogatási összeg Ft				
	2020.	2021.	2022.	2023.	Összesen
Parókiák felújítása	100.000.000	500.000.000	319.984.008	80.015.992	1.000.000.000
Közösségi terek felújítása	100.000.000	250.000.000	200.000.000	50.000.000	600.000.000
Óvodák	50.000.000	950.000.000	4.640.000.000* ¹	4.000.000.000	9.640.000.000
Evangélikus EGYMI	0	80.000.000	0	0	80.000.000
Összesen	250.000.000	1.780.000.000	5.159.984.008	4.130.015.992	11.320.000.000

*¹ Nem került kifizetésre

B.) ÁLLAMI CÉLTÁMOGATÁSOK

B/B/I.- B/B/II. Állami céltámogatásból megvalósított feladatok - köznevelési és diakóniai

A bevételeknél megjelennek a továbbutalható intézményi támogatások, valamint az intézményi rendszeren belül szabadon felhasználható támogatások azon része, amelyeket az országos egyház közvetlenül tovább utal az intézményeknek.

B/B/I.1. Köznevelési intézmények állami támogatása

A köznevelési feladatok ellátására 2023-ban 14.684.000.000,- Ft támogatást kapunk, amely 1.858.000.000,- Ft –tal több az előző évhez képest. A növekedés jelentős része 3 új intézmény átvétele 2022 szeptemberétől.

B/B/II.1. Diakóniai - Országos fenntartású intézmények állami támogatása

A diakóniai feladatok ellátására 2023-ban 8.111.200.000,- Ft támogatást kapunk, amely 1.001.200.000,- Ft –tal több az előző évhez képest. A növekedés jelentős része az ellátási feladatok bővülése.

B/B/III. Gyűjteményi feladatok

Az Országos Presbitérium 2017-ben létrehozta az Evangélikus Országos Gyűjtemények (EOGY) jogi személyt, melynek feladata az országos levéltári, könyvtári és múzeumi feladatok ellátása, valamint a vidéki gyűjtemények szakmai és pénzügyi támogatása.

Az egyház az államtól gyűjteményi feladatokra kapott támogatások teljes összegét tovább utalja az intézménynek, ami a 2022. évi támogatáshoz képest 15.300.000.- Ft-os többletbevételt eredményez.

B/B/IV. Hitéleti tevékenységhez kapcsolódó támogatások

B/B/IV.1. Belföldi jövedelem pótlék

Az állam 2021-től megváltoztatta a céltámogatás felhasználási területét, így a szolgálati helynek minősülő magyarországi településen hitéleti szolgálatot teljesítő egyházi személyeknek biztosítható juttatás a támogatási keretből. A céltámogatás összege 2023-ban 506.200.000,- Ft.

C.) ELKÜLÖNÍTETT ALAPOK

C/I. Zelenka Pál Evangélikus Szolidaritási Alap

C/B/I.2. Folyó évi bevételek

A lelkészi életpályamodellhez kapcsolódó bértábla megemlése miatt növekvő bérek után fizetett egyházi személyek nyugdíjjáruléka és szolgálatba állítók járuléka (15%-15%) várhatóan mindkét járulék típusnál 15.000.000,- Ft-tal lesz magasabb, mint 2022-ben.

Az egyház, mint rendes tag fenntartói járuléka az eddigi 15% helyett 2023-ben 12% lesz, hogy a fennmaradó 3% biztosítsa a lelkészi életpályamodell bevezetéséhez szükséges többletforrást. Az egyház járuléka 2020-2029-ig évente 0,5% ponttal emelkedik, így 10 éven belül visszaáll az eredeti 15%-os mértékre.

C/K/I.3.2 Nyugdíj-kiegészítő kifizetések

Az állam 2022-ben visszaállította a 13. havi nyugdíjat. Az egyházi személyek esetében 2023-ban is tervezzük a 13. havi nyugdíj kifizetését. A tervezet tartalmazza a kifizetés pénzügyi fedezetét.

C/B/II.2. Befektetési Alap – Folyó évi bevételek

Az alap bevétele a járadék és annak kiegészítése, illetve az SZJA részesedés legalább 6%-a, ennek összege 19.400.000,- Ft-tal több lesz, mint 2022-ben. Felhasználása az egyház hosszútávú önfinanszírozásának megalapozását szolgálja.

Az Üllői úti székházfelújítás belső egyházi finanszírozással történt, melynek fedezetét az alap biztosította. Az egyházi törlesztés is a bevételek között kerül kimutatásra.

C/B,K/III. – C/B,K/IV. Oktatási és Diakóniai intézményi tartalékalap

A tartalékalapok az előző évek felhalmozott vagyonából és az intézményekhez kapcsolódó állami támogatások azon részéből áll, amelyet a költségvetési törvény alapján a tartalékalapba kell helyezni. A kiadások között szerepel az intézmények működésével, szakmai programokkal kapcsolatos országos irodai és a szakmai osztályokkal kapcsolatos költségek.

A bővülő intézményi rendszerből adódó többletfeladatok miatt szükséges az oktatási és diakóniai szakemberek létszámát 1-1 fővel megemlíni. A 2023-as költségvetés bérkerete ennek figyelembevételével került megállapításra.

Itt kerül elszámolásra az intézményekhez kapcsolódó Libra és egyéb ügyviteli rendszer, illetve a pályázati előkészítés, önrész és előfinanszírozási támogatás is.

C/B/III.2.2. Korrekció, C/K/III.3.28. Normatív módon kiosztott korrekciós támogatás, C/B/IV.2.2. Korrekció, C/K/IV.3.13. Normatív módon kiosztott korrekciós támogatás,

Az oktatási és diakóniai intézmények korrekciós támogatásaként kapott teljes összege a tartalékalapok bevételei között kerül kimutatásra. A gyerek- és tanulói létszám alapján meghatározott oktatási intézményi és az országos fenntartású, illetve a tartalékalaphoz csatlakozott diakóniai intézményi normatív módon kiosztott korrekciós támogatások a tartalékalapokból kerülnek kifizetésre.

C/K/III.3. Oktatási intézményi tartalékalap – C/K/III.3.7. Eszközfejlesztési pályázati keret, C/K/III.3.24. Építési beruházások, C/K/III.3.25. Intézményi innováció és szakmai támogatás, C/K/III.3.30 Energia-árnövekedés kompenzálása

A Magyarországi Evangélikus Egyház zsinati célkitűzései között prioritást kapott a köznevelési intézmények folyamatos minőségfejlesztése.

A korrekció egyösszegű, nem célzott, nem feladathoz kötött kifizetésének rendszere miatt az elmúlt években fenntartói feladattá vált az intézmények differenciált támogatása az evangélikus köznevelési rendszer finanszírozásában. (Ehhez háttér-információt az egyenlegrendezéshez kapott állami számszaki adatok biztosítanak.)

A 2023. évi oktatási célokat érintő költségvetésben jelentős összeg került tervezésre az oktatási intézmények közti eltérések kompenzálására, illetve az állam által nem meghatározott célra, de köznevelési feladat ellátása után járó támogatások normatív típusú elosztására.

Az intézmények eszközfejlesztésére szánt keretösszeg 80%-al megemelésre került, így a rendelkezésre álló felosztható keret 900.000.000,- Ft.

A tartalékalapi pályázatok közül a beruházási pályázat összege a tavalyi évhez 50%-al emelkedett, 1.500.000.000,- Ft-ban került meghatározásra. Kiemelt finanszírozási terület az energetikai korszerűsítés.

Az intézményi innováció és szakmai támogatások sor nyújt fedezetet a szakképzés, önálló kollégiumok, óvodai ingyenes étkezés biztosításának támogatása és ebből támogatható a pedagógus és vezetői utánpótlás is. 2023-ban 473.500.000,- Ft áll rendelkezésre.

Az állam 2022. évi korrekciós előlegként 400.000.000,- Ft keretösszeget biztosít az energia-árnövekedések kompenzálására.

C/K/IV.3. Diakóniai intézményi tartalékalap – C/K/IV.3.14 Energia-árnövekedés kompenzálása, C/K/IV.3.15. Energetikai fejlesztési támogatás

Az állam 2022. évi korrekciós előlegként 852.800.000,- Ft keretösszeget biztosít az energia-árnövekedések kompenzálására. A támogatásból 266.000.000,- Ft-ot fordítunk működési támogatásra azon intézmények felé, ahol jelentős rezsi költségnövekedés tapasztalható. 480.000.000,- Ft különítettünk el energetikai fejlesztések támogatására.